Clocitorul Josh

In centrul Insulei, pe Platoul Inalt, se află Nava. Imensă, strălucitoare - şi de neclintit. Pentru că Nava e o epavă.

Strămoşii Tuturor, adică Joan şi Sean, naufragiații, au trudit o viață ca să-i redea puterea - şi urmaşii le au preluat strădaniile, dar, generații de-a rândul tot dând greş, descurajarea i-a îndemnat să lase ştiința reparării ei pierdută în uitare. Acum, din toată Nava, doar calendarul mai e viu. Şi numără, neobosit, anii-acasă.

ACASĂ e planeta de unde nava i-a adus pe Joan şi Sean. Sau de unde Joan şi Sean au adus Nava. Oricum ai răsuci cuvintele, pentru Nepăsători e totuna. Dar nu şi pentru Navaişti sau Joan-seanişti, căci, pentru unii, adevărul înseamnă „La început a fost Nava", iar pentru ceilalți - „Joan şi Sean au fost începutul".

Cât despre anii-acasă, tuturor ne e greu să ne imaginăm că pe planeta aia răstimpul dintre două primăveri trecea atât de iute! Fiindcă un an-aici e, adesea, o viață de om, oricare dintre cele patru anotimpuri durând ceva mai mult de şase ani-acasă.

AICI e planeta noastră. Sau numai Insula, pe care nici un om n-a părăsit-o, niciodată. încercări au fost, nenumărate, dar Oceanul e mânios şi corăbiile noastre - firave. întotdeauna valurile i-au pedepsit pe temerari, purtându-le înapoi, cu mare grabă, hoiturile umflate. Până ce şi meşterirea corăbiilor a devenit o taină uitată!

De fapt, legenda spune că Joan şi Sean, sosiți AICI când primăvara dădea în vară, au crezut că Insula e singurul pământ, că e miracolul unei planete inundate. Dar, toamna târziu, păsările şi-au umplut marsupiile cu provizii, au înghesuit printre ele puii nevârstnici - şj au plecat. Spre alte insule, spre vreun continent? Asta nimeni n-a aflat-o.

în schimb, am învățat că, după ce acolo unde Oceanul devine Cer iar Cerul devine Ocean ultima pasăre dispare, se nasc norii. Norii întunecați ai Frigului, care se bulucesc jur-împrejur, înghițind seninul boltit asupra Insulei, aşa cum talazurile înghit plajele primitoare.

Şi încep ploile târzii, adică începe Greul. Căci gândacii, delicioşii gândaci a căror crustă rumenită pe jar trosneşte înainte de a-ți vărsa în gură

dulceața cărnii flasce, pier înghețați şi trupuşoarele lor rubiconde - cele pe care nu le culegem, pentru că au intrat deja în putrefacție - se descompun sub rafalele de stropi mărunți, înghesuiți şi reci, îngroşând tina lipicioasă.

Doar ouăle lor, pitite undeva, în afundurile pământului, aşteaptă primăvara următoare. Răbdătoare şi nestânjenite. Căci nu le căutăm, săpând.

Săpăm numai acolo unde bănuim ca e o vizuină de şopârlă. Pentru că târâtoarele astea gustoase hibernează, cât ține lunga iarnă, în galeriile adânci de la poalele Dealurilor Joase.

Aşa ne agonisim hrana în vremea primelor ninsori, adică preț de un an-acasă. Pe urmă zăpada şi gheața sunt prea groase, gerul prea muşcător, şi noi, baricadați în adăposturi, ne drămuim proviziile. Ne-am învățat prevăzători, cămările sunt burduşite. Totuşi, dacă nu am mânca copiii născuți în iarnă şi bătrânii (puținii şi ațoşii bătrâni pentru care iarna e a treia), rezervele s-artermina înainte de a-l şaselea an-acasă al iernii, când vremea se îmblânzeşte - şi ieşim la săpat. Cu mic cu mare, săpăm şi chiuim când descoperim şopârlele sfrijite, şopârlele trufandale!

Asta se-ntâmplă iarna, toți povestesc la fel. Şi eu, cea născută la început de vară, aştept cu teamă să dau piept cu anotimpul potrivnic. Mai ales îmi imaginez cum o vom mânca pe bunica Astrid, aia care ne ține din scurt cât e ziua. Cât eram mai mărunți, ne altoia des, lovind cu sete, încruntată şi strângându-şi şi mai mult gura pungită. însă acum ne prinde din ce în ce mai rar, şi se răzbună aruncându-ne ocări printre gingiile pustii.
.

– Eu cred că n-am să gust din ea, îi spun lui Bert, care îmi e şi văr, şi prieten bun. Mă tem că n-o să-mi cadă bine la stomac!

Şi zâmbesc, aşteptându-i hohotul de râs. Dar el răspunde, grav:

– Eu **ştiu** căn-o s-o gust. N-o să am cum, pentru că n-o să fiu pe Insulă la iarnă!

Mă strâmb. încearcă să îşi bată joc de mine, ca de obicei! Mă crede fraieră, doar pentru că sunt fată, nu băiat!

Şi râde. Acum râde, încleştându-mi mâna când sunt gata să-l pleznesc.

– Stai, stai şi ascultă-mă! Vorbesc serios. Să nu văd primăvara dacă mint!

– Păi n-o s-o vezi! mă hlizesc eu. Doar n-o să fii AICI! Cum o să pleci? înot? în zbor? în vis?

– Hm, hm, se fandoseşte, clătinând din cap. Ai cam ghicit! Adică, în vise sunt deja departe! Iar de plecat de-adevăratelea plec chiarîn zbor, s-o ştii!

Dezamăgită, îl privesc chiorâş:

– Te-ai dat cu Navaiştii? Te rogi în Navă? O implori să plece şi să te ia cu ea? Şi ai avut o revelație, nu te-ndoieşti că eşti Cel-care-poate? Că o s-asculte tocmai vrerea ta?

– Mă crezi tâmpit?! se supără. Nu, Lisa, n-o să plec cu Nava. Cu păsările o să plec. Şi ele zboară, nu?

– Ce?! Ceee?!

– Ce-ai auzit!

– Hai, las-o baltă, Bert. Măcar pân-o aduc pe soră-mea. Ştii, aia mică, miiică... Poate te crede ea!

Iar râde. Dar pe urmă mă ia de umeri şi îmi vorbeşte rugător:

– Lisa, lasă-mă să-ți spun tot, chiar dacă nu mă crezi!

– Fie, încuviințez. Şi experimentez oftatul mamei - cel resemnat şi îngăduitor.

– Ce zici, o pasăre mă poate duce în marsupiu?

– Mde, s-ar putea să-ncapi... Dar cine, şi în ce fel îi spune să te ia?

– Ei vezi, se bucură, ai şi ajuns aproape de adevăr! Păi tu de unde crezi că ştie pasărea care-i sunt puii?

– De unde ştie? Ştie!

– Ştie, dar cum? Chiar nu te-ai întrebat? Se^uită-n ochii mei. Ironic. Aproape batjocoritor.

– Ăăă... Păi... Păi ştie, triumf eu, cum să nu ştie, dacă ies din ouăle pe care le-a clocit!

– Na, că ai nimerit-o! Ăsta-i misterul, Lisa, fata mea! îmi pierd răbdarea.

– Of, Bert, să mor la iarnă dacă pricep ce-ndrugi!

– Stai, că-ți explic. îl ştii pe Josh?

– Nebunul? Ăla care trăieşte singur, ca să nu îl halească nimeni dacă o să apuce trei ierni? Adică se gândeşte nu la iarna care e aproape, ci la aia care o să vină după ea!

– Chiar el. Da' e un tip grozav! A-mblânzit păsări!

Strâng ochiul drept şi îmi trag colțul gurii în sus, ca tata - când dezaprobă faptele cuiva.

– Nebunul tot nebun! Măcar să fi-mblânzit şopârle, că alea nu au carnea ca scoarța de copac!

Bert îmi întoarce strâmbătura.

– Femeia tot femeie! Numai la mâncare vă gândiți! Josh a privit departe, în viitor! De-aia a momit păsări, le-a făcut să îl accepte, a învățat să construiască cuiburi, le-a văzut de aproape dansul nunții, le-a luat şi locul la clocit...

– Bert, e prea gogonată!

– E adevărat! Josh a observat că păsările fac o baie în Ocean în fiecare zi. Exact la amiază, în toiul zădufului, îşi lasă ouăle în soare. Adică ouăle clocite vara rămân aşa, descoperite. Toamna şi primăvara le acoperă cu frunze, cu pământ... Ei bine, acum o toamnă, Josh s-a întins deasupra ouălor când câte o pasăre s-a ridicat. La început a fost atacat şi izgonit. Vreo două erau chiar gata să-l omoare... Dar el a schimbat tactica. S-a aşezat deasupra ouălorîn lipsa păsării şi a ieşit din cuib când ea a apărut. Fără grabă, fără teamă, fără să încerce să se ascundă... Şi pasărea a înțeles că i-a păstrat ouăle calde. Şi ea, şi cele care aveau cuiburi împrejur. Unora le-a intrat chiarîn obicei să zbiere, ca să îl cheme când voiau să plece...

– O fi, mormăi, nu prea convinsă. Dar n-are legătură cu...

– Stai, fato, că te lămuresc! Deci, stând în cuiburi în lipsa păsărilor, Josh a băgat de seamă că puii ies din ou tocmai în miezul zilei. Când părinții sunt plecați! Aşa că a luat puii din cuiburile unor păsări tinere, care erau la primul lor clocit, i-a împărțit prin alte cuiburi şi a pus în locul lor nişte momâi din zdrențe şi din aşchii, mari cam cât mine şi înzestrate cu ceva ce aducea a gură larg căscată. Iar păsările le-au adoptat, le-au îndesat cu gândaci şi cu pui de şopârle şi, fiindcă erau ultimele progenituri din acel an-

aici, şi le-au pus în marsupii înainte de a pleca. Ei, acum înțelegi?

– Păi, şovăi eu, sigur că înțeleg ce vrei să spui... Dar cred că nu e, că nu poate fi adevărat...

Bert îmi surâde. Ceea ce eu numesc „surâsul lui viclean".

– Ai crede dacă ai vedea cu ochii tăi?

– Păi, da..., dar... Cum?

– Ascultă, fiecare dintre noi arîncăpea într-un marsupiu. Şi Josh a spus că o să ne strecoare pe fiecare într-un cuib... Ştii, ar fi încercat chiar el, dar e prea mare...

– Ia stai, îl întrerup. „Josh a spus că o să ne strecoare pe fiecare..." **Clocitorul** Josh, subliniez, cu răutate, Josh ăsta ştie despre mine? Ați plănuit să mă atrageți în fantasmagoria voastră?

– Ei, Lisa! Nu pe tine anume! Dar nu pot pleca singur, trebuie să iau o fată, să am cu cine face o droaie de copii, ca Joan şi Sean... Şi, fiindcă tu mi-ai dat prilej să deschid vorba... M-aş bucura să mergi chiar tu cu mine... Apoi, tot surâzând viclean: Dac-ai avea curaj...

– Nu sunt fricoasă! mă oțărăsc. Şi adaug, oarecum mai îmblânzită: Dar, Bert, ce-o să mâncăm pe drum?

– Păi nu ți-am spus?! Păsările or să ne hrănească cu şopârle şi gândaci. Sunt buni şi cruzi, am încercat!

Templul e sus, în partea muntoasă a Insulei, acolo unde ne retragem în Anotimpul Căldurii, pentru că arşița nu ne poate ajunge, tot aşa cum, în Anotimpul Ploii, nu ne ajung apele dezlănțuite.

Doarîn vremea răcoroasă, adică în Anotimpul Păsărilor, ne ridicăm colibe printre cuiburile lor, pe câmpiile din preajma Oceanului. Colibe în care stăm, în fiecare an-aici, ceva mai mult de şase ani-acasă.

De fapt, nici istoricii, nici erudiții nu sunt în stare să explice ce e cu măsura asta a timpului: anul-acasă! Dar noi, Lisabertiştii, nu ne îndoim că astfel socoteau vremea Lisa şi Bert, în amintirea casei lor, pe care o numeau Insula Mică.

Ăsta e adevărul, simplu şi minunat, pe care hârțogarii nu pot să-l înțeleagă! Pentru că ei nu se mai posternează, după datini, zile întregi în Templu, în fața celor două statui de păsări cu câte un copilandru în

marsupiu. Şi nici nu venerează statuia numită Clocitorul Josh, pe care, spune Cartea Sfântă, cu trudă şi migală au cioplit-o Lisa şi Bert, revărsându-şi peste ea recunoştința - un torent de lacrimi transformat în pârâiaşul ce se prelinge către Ocean .

Recunoştință pentru ce? Cine-a fost Josh?... Doar hârțogarii îşi pun asemenea întrebări neroade. Noi, Lisabertiştii, ştim că cel pe care-l adorau Străbunii Tuturor nu poate fi decât Profetul Sfânt!